

bygning paa Folkeskolen, men kun en Forberedelsesskole til Gymnasiet?

Jeg kommer her ind paa det kultusministerielle Omraade, hvor der er nogle Punkter — og det ene er ikke lille — at fremdrage. Jeg sigter herved til den Maade, paa hvilken den ærede Kultusminister har indstillet til Kongen at udnævne en Præst i Ollerup og Kirkeby Sogn paa Fyn. Embedet opsøges ledigt, og Ministeriet skilte saa Ansøgningerne fra hinanden i de to Bunker i Overensstemmelse med de Regler, som bero oppe i Ministeriet, Regler, med Hensyn til hvilke den forrige Kultusminister i Fjor paa Forespørgsler fra mig svarede, at der i Ministeriet ingen Afvigelser blev gjort fra disse Regler. Menighedsraadet derovre ønskede imidlertid at faa en af dem, der efter Reglerne ikke kunde faa Embedet, og saa gaar Ministeriet ind paa, at denne Mand, der er en af de yngste Ansøgere og maaske den af alle Ansøgere, som har den sletteste Eksamen, kan faa Embedet mod at betale 6,000 Kr. Man opslaar ikke Embedet paa ny, man besætter det underhaanden paa denne hidtil ganske uhørte Maade, og den, der kaldes til Embedet, underskriver en Erklæring om, at han vil betale disse 6,000 Kr. i visse Rater i Løbet af 10 Aar. Dette er den nøgne Sandhed. Ministeriet lader ganske haant om alle de kvalificerede Ansøgere, og paa denne Maade gives Embedet til en Mand, der efter Ministerens egne Regler ikke er kvalificeret til dette Embede. Det indstiller denne Mand til dette Embede. Dette er et meget alvorligt Spørgsmaal, og der ønsker jeg at fremdrage for den ærede Minister, at der altid i kgl. Anordninger, Reskripter og saa fremdeles er blevet holdt paa, at Præsteembeder skulde bortgives paa en Maade, som fyldestgør alle Krav til det værdige. Man har i tidligere Tider, og det gaar langt tilbage i Tiden, holdt paa, at intet uvedkommende Hensyn her maatte gøre sig gældende, og det i en Grad, paa hvilken jeg skal nævne et Par ganske kuriøse Eksempler. F. Eks. foreligger der saa langt tilbage som i det 18de Aarhundrede et Reskript af 1737, efter hvilket det, at en Mand, der var kaldet til et Embede i Ribe Stift af en Mand, der havde privat Kaldsret, paa det Vilkaar, at han skulde „konservere“ Enken, det vil sige ægte Enken, afstod derfra og den kaldsberetigede blev straffet med, at Kongen selv vilde kalde til dette Embede; men Kirkejeren beholdt dog Kaldsretten for den

kommende Tid. Fra 1741 er der et Reskript, hvori en, som havde udstedt et Kaldsbrev, men ladet Navnet staa in blanco, for at hans Skriftefaders Søns eller Svigersøns Navn senere kunde sættes til, maatte betale 200 Rigsdaler, fordi det var en Maade at besætte Embedet paa, som ikke var Embedet værdig. Det Spørgsmaal, der straks stiller sig, naar man staar over for noget saa uhørt, er, hvorvidt der i denne Sag er Tale om Simoni, en gammel Betegnelse for Køb af Embeder. Det er jo egentlig et rent Tilfælde, at man ikke maaske med Rette kan bruge denne Betegnelse i Spørgsmaalet om dette Embede. Der findes gamle Bestemmelser allerede fra Reformationstiden i saa Henseende. Maa jeg oplæse blot et Par. Der staar i en af dem følgende: „Her skulle de, som udvalte ere og skulle examineres, gøre sin Ed, at de intet ved Simonie, Gunst eller Gave, ved sig selv eller andre, have brugt til deres Election“. Og senere i en lignende Anledning staar der — jeg forbigaar Begyndelsen af Sætningen: „saa at dels uskikkelige og ulærde Personer kunne købe sig et godt Kald og Sogn til, og derimod de, som ere smukke, lærde og duelige Personer til noget Kald og dog ikke formaa at udgive stor Skænk og Gave for saadant Kald, forskydes og afvises.“ Jeg skal tilføje et Uddrag af Christian den 4des lille Reces, der lyder saaledes: „Ingen, som til noget Preste Kald kaldes, maa derfor byde noget, mindre udgive nogen Skenk eller Gave; hvo herimod gjøre, miste ikke alene det samme Kald, men maa efter den Dag aldrig til noget andet tilstedis.“ Disse Bestemmelser ere kgl. Bestemmelser, som gaa ud paa at sikre sig, at Præsteembedernes Besættelse altid sker ene og alene under Hensyn til Embedet og paa en tilstrækkelig værdig Maade. Naar jeg siger, at Betegnelsen Simoni næppe kan bruges i dette Tilfælde, ligger det i, at intet Menneske tænkte paa, at det kgl. Kancelli den Gang og Kultusministeriet nu kunde falde paa at bruge en Fremgangsmaade ved Embeders Besættelse, som man allerede fra Reformationstiden forbød dem, der havde privat Kaldsret til Embeder. Og den ærede Minister har stillet den paagældende valgte i den Kasus, at han ikke vil kunne aflægge Simonieden, den Ed, som enhver Præst, der blev kaldet til et Embede, i tidligere Tider skulde aflægge. Den lyder saaledes: „Jeg sværger en Ed til Gud, at jeg, for at erholde og blive befordret til N-Sogn,